

Standardisering

Helge Bang

Faggruppe for standardisering og interoperabilitet

Difi

6. mai 2010

Tema

- ▶ Standarder i offentlig sektor
- ▶ Bruk av standarder i prosjekter
- ▶ Referansekatalogen for IT-standarder i offentlig sektor
- ▶ Utviklingen av forvaltningsstandarder
- ▶ Standardiseringsportalen
- ▶ Gjeldende forvaltningsstandarder
- ▶ Veien videre

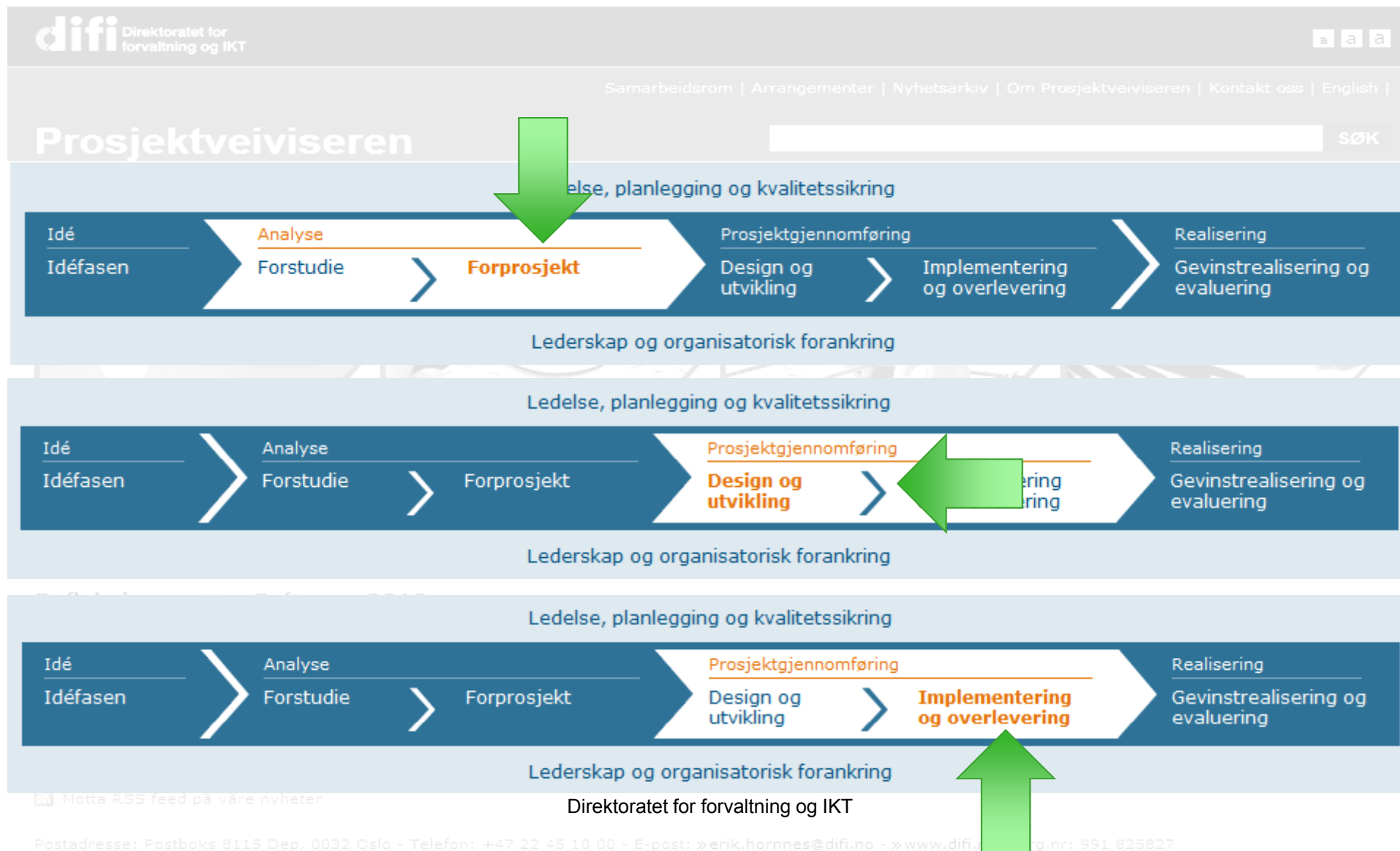
Begrepsavklaring - standarder

- ▶ *standard*: normative dokumenter, herunder også spesifikasjoner, retningslinjer og veiledninger
- ▶ *forvaltningsstandard*: nærmere angitte krav, anbefalinger eller retningslinjer gitt av en relevant myndighet om at visse standarder skal legges til grunn for hele eller større deler av forvaltningen
- ▶ *teknisk standard*: standarder for hvordan IKT-systemer skal være utformet, herunder også brukergrensesnitt og grensesnitt mot andre IKT-systemer
- ▶ *semantisk standard (menings- eller fortolkningsmessig standard)*: standarder som klargjør det betydningsmessige innholdet av data
- ▶ *organisatorisk standard*: standarder som klargjør organisatoriske, rollemessige, prosessuelle eller avtalemessige forhold mellom samhandlende parter

Hvorfor standardisering i offentlig sektor

- ▶ Legger grunnlaget for en velfungerende samhandling mellom offentlige virksomheter, og med innbyggere og næringsliv
- ▶ Gjør det mulig med gjenbruk av data og programvare
- ▶ Motvirker bindinger til teknologier og leverandører
- ▶ Likebehandling og inkludering av alle innbyggere uavhengig av programvare og programvareplattform
- ▶ Bidrar til god konkurranse i IT-markedet

Standarder i prosjektfasene

Standarder ved anskaffelse

- Kan forenkle kravsspesifisering
- Konkret for leverandør
- Enklere å etterprøve leveransen

The screenshot shows the website for difi (Direktoratet for forvaltning og IKT). The header includes the difi logo and navigation links: Logg inn | Samarbeidsrom | Arrangementer | Nyhetsarkiv | Om Difi anskaffelser | Kontakt oss | English. Below the header is a search bar with the text 'anskaffelser.no' and a 'SØK' button. A navigation menu lists: Prosess, Anskaffelsens art, Tema, Strategi, Prinsipper, Miljø & samfunnsansvar, E-handel, Kurs, and Ressurser. The main content area features a section titled 'Veiledning gjennom anskaffelsesprosessen' with three steps: Planlegging, Konkurransgjennomføring, and Oppfølging og avvikling. Below this is a news item: 'Innspill ønskes til nye kriteriesett på bygg og anlegg [05.05.2010]' and a DOFFIN logo with the text 'Se alle offentlige kunngjøringer på DOFFIN.no'.

Bakgrunn for Referanse katalogen

- ▶ Utarbeide en referanse katalog for anbefalte og obligatoriske IT-standarder i offentlig sektor (Forvaltningsstandarder)
- ▶ Katalogen skal etableres gradvis
- ▶ Forskrift om IT-standarder i offentlig sektor

St.meld. nr. 17
(2006–2007)

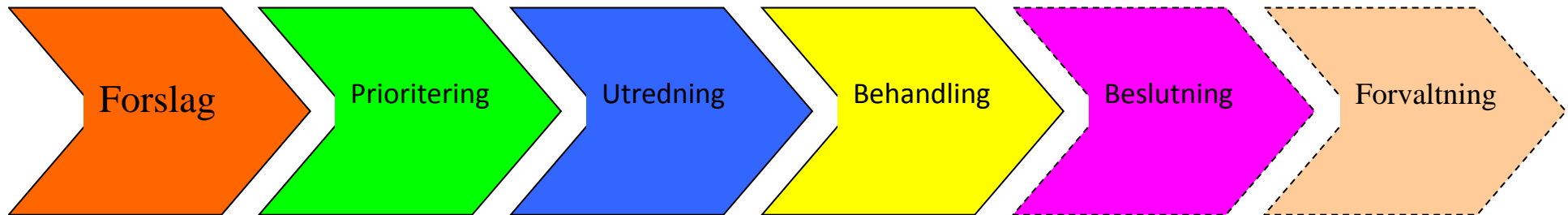
Eit informasjonssamfunn for alle

Standardiseringsrådet

- ▶ Satt ned av IT-ministeren i 2006 for å utrede og rådgi om hvilke standarder som bør være anbefalte og obligatoriske IT-standarder i offentlig sektor (tekniske, semantiske og organisatoriske)
- ▶ Bidra til at standardene tas i bruk
- ▶ Bredt sammensatt råd, med medlemmer fra statlige og kommunale virksomheter (17 stk)
- ▶ Sekretariatet ligger hos Difi

Arbeidet i rådet

- ▶ Kriterier, aktuelle standarder, hvem passer best og konsekvenser av anbefaling
- ▶ Åpen prosess
- ▶ Foreslå status – obligatorisk, anbefalt, under observasjon, under utfasing og ikke anbefalt

Referanse katalog og forskrift

- ▶ FAD beslutter referanse katalogen etter åpen høring – skal følges av statlig sektor
 - ▶ 2. versjon er gjeldende
- ▶ Forskrift om IT-standarder i offentlig forvaltning (FOR 2009-09-25 nr 1222) - kommunene

LD Lovdata

HJEM RESSURSER TJENESTER HJELP LENKER OM LOVDATA KONTAKT OSS SØK

FOR 2009-09-25 nr 1222: Forskrift om IT-standarder i offentlig forvaltning [Skriv ut](#)

DATO: FOR-2009-09-25-1222
DEPARTEMENT: FAD (Fornyings- administrasjons, og kirke departementet)
AVD/DIR: Avd for IKT og fornying
PUBLISERT: I 2009 hefte 10
IKRAFTTREDELSE: 2010-01-01
SIST-ENDRET:
ENDRER:
GJELDER FOR: Norge
HJEMMEL: LOV-1967-02-10-§15a
SYS-KODE: BF01

standard.difi.no

difi Direktoratet for forvaltning og IKT

Nyhetsarkiv | Om standardiseringsarbeidet | Om nettstedet | Kontakt oss | English

Standardiseringsportalen

IKT-standarder i offentlig sektor

Forsiden • Standardar • Forslag og utredninger • Vanlige spørsmål • Møter i rådet • Slik jobbar rådet • Vil du påverke?

Anvendelsesområder

Utredning - standarder for fjernarbeid og distribuert samarbeid

30.04.2010

Vi ønsker tilbakemelding på anbefalinger i utkast til rapport om mulige standarder for fjernarbeid og distribuert samarbeid.

[Les mer om Utredning - standarder for fjernarbeid og distribuert samarbeid](#)

Utredning : Alternative sammensetninger av dokumentformater

30.04.2010

Bouvet ASA har fått i oppdrag av Difi å gjøre en utredning som ser på alternative sammensetninger av dokumentstandarder innenfor et

Siste utredninger

Utredning: Innbyggjerskjema på offentlige nettsider

Siste status: Utredning: ELMER for innbyggjerskjema

Endret 30.04.2010 | Utredning

Utredning:Fjernarbeid og distribuert samarbeid

Siste status: Utredning - standarder for fjernarbeid og distribuert samarbeid

Endret 30.04.2010 | Utredning

Forprosjekt: Standarder på sikkerhetsområdet

Siste status: Utkast til forprosjektrapport om standarder for

Bruke standardiseringsportalen

► Standarder

- Anvendelsesområder
- Standarder

► Forslag og utredninger

- Pågående utredninger – ønsker innspill
- Avsluttede utredninger

► Vanlige spørsmål

► Møter i rådet

Standardiseringsportalen
IKT-standarder i offentlig sektor

Nyhetsarkiv | Om standardiseringsarbeidet | Om nettstedet | Kontakt oss | English

Forsiden | Standarder | Forslag og utredninger | Vanlige spørsmål | Møter i rådet | Slik jobbar rådet | Vil du påvirke?

Anvendelsesområder

- Publisering av tekstdokumenter
- Publisering av multimediainnhold
- Utleasing av tekstdokumenter
- Standardavtaler i offentlig sektor
- Tilgjengelighet på nettsider
- Andre anvendelsesområder

Utredning - standarder for fjernarbeid og distribuert samarbeid
30.04.2010
Vi ønsker tilbakemelding på anbefalinger i utkast til rapport om mulige standarder for fjernarbeid og distribuert samarbeid.
[Les mer om Utredning - standarder for fjernarbeid og distribuert samarbeid](#)

Utredning : Alternative sammensetninger av dokumentformater
30.04.2010
Bouvet ASA har fått i oppdrag av Difi å gjøre en utredning som ser på alternative sammensetninger av dokumentstandarder innenfor et

Siste utredninger

- Utredning: Innbyggjerskjema på offentlige nettsider**
Siste status: Utredning: ELMER for innbyggjerskjema
Endret 30.04.2010 | Utredning
- Utredning: Fjernarbeid og distribuert samarbeid**
Siste status: Utredning - standarder for fjernarbeid og distribuert samarbeid
Endret 30.04.2010 | Utredning
- Forprosjekt: Standarder på sikkerhetsområdet**
Siste status: Utkast til fororsiekttraoport om standarder for

Gjennomgang referanse katalog

- ▶ Arkiv
- ▶ Bruk av PKI med og i offentlig sektor
- ▶ Publisering av multimedialinnhold
- ▶ Sikker elektronisk kommunikasjon i helsesektoren
- ▶ Standardavtaler i offentlig sektor
- ▶ Skjema på offentlige nettsider
- ▶ Tegnsatt
- ▶ Tilgjengelighet på nettsider
- ▶ Publisering av tekstdokumenter
- ▶ Utveksling av tekstdokumenter

Nye saker i versjon 3 og forskrift

- ▶ Foreslått WCAG 2.0 AA og ATAG 1.0 anbefalt for nettsider – kommer også i tilgjengelighetsforskriften
- ▶ Forskrift:
 - ▶ Utveksling av tekstdokumenter som e-postvedlegg
 - ▶ Multimedia på nettsider
 - ▶ Elmer for næringslivsskjema
 - ▶ Tegnsett ved utveksling og for nye fagsystemer
 - ▶ Ehandel.no norm – faktura og kreditnota

Hva jobber vi med i 2010 #1

- ▶ Forprosjekt sikkerhet
- ▶ Utredning dokumentformater
- ▶ Utredning av Elmer-retningslinjene for innbyggjerskjema
- ▶ Utredning av standarder for definisjonsarbeid (Semantikk)
- ▶ Nasjonal strategi for metadata
- ▶ Forprosjekt tjenesteorientert arkitektur
- ▶ Kartlegging

Hva jobber vi med i 2010 #2

- ▶ Forprosjekt Grønn-IT
 - ▶ Utredning av standarder for fjernarbeid og distribuert samarbeid
 - ▶ Måle energiforbruk i datasentre
 - ▶ eSeminar og eLæring
 - ▶ Innkjøpspanelets miljøkriterier
 - ▶ Veiledere og indikatorer
 - ▶ Papirløs stat
- ▶ Vurdere eksisterende forvaltningsstandarder

Informasjon og veiledning

- ▶ Informasjons- og veiledningsarbeid
- ▶ Veileder for universell utforming av dokumenter
- ▶ Veileder for publisering av multimedia
- ▶ Enkel veileder for tegnsett
 - ▶ Koordinering av offentlige virksomheter i overgangen til UTF-8
á,š,ŋ,đ,t,ž,c – Á,Š,Ň,Đ,Ŧ,Ž,Č

Du kan påvirke

- ▶ Foreslå standarder eller områder hvor det bør standardiseres
- ▶ Komme med innspill til foreslåtte standarder
- ▶ Still spørsmål hvis noe er uklart

